

Số: /QĐ-BVHTTDL

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

QUYẾT ĐỊNH

**Phê duyệt Dự án Mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch để
phát triển cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng**

BỘ TRƯỞNG BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

Căn cứ Nghị định số 01/2023/NĐ-CP ngày 16 tháng 01 năm 2023 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;

Căn cứ Quyết định số 3885/QĐ-BVHTTDL ngày 30 tháng 12 năm 2022 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc giao dự toán kinh phí từ ngân sách trung ương năm 2023 thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2025 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;

Căn cứ Quyết định số 887/QĐ-BVHTTDL ngày 07 tháng 4 năm 2023 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc giao nhiệm vụ triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc và thiểu số năm 2023 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;

Căn cứ Quyết định số 1592/QĐ-BVHTTDL ngày 12 tháng 6 năm 2024 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc phê duyệt kéo dài thời gian thực hiện nhiệm vụ thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi năm 2023 của Cục Di sản văn hóa;

Căn cứ Quyết định số 1606/QĐ-BVHTTDL ngày 13 tháng 6 năm 2024 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc giao nhiệm vụ xây dựng và tổ chức thực hiện Dự án Mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch để phát triển cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng;

Theo đề nghị của Cục trưởng Cục Di sản văn hóa.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt Dự án Mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch để phát triển cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng để làm cơ sở tổ chức thực hiện trên phạm vi toàn quốc.

Điều 2. Giao Cục Di sản văn hóa chủ trì, phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch các tỉnh: Thanh Hóa, Hòa Bình, Đắk Lắk, Kon Tum, Gia Lai, Tây Ninh, và các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức triển khai, thực hiện mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch để phát triển cộng đồng các

dân tộc thiểu số có di sản tương đồng tại 06 tỉnh: Thanh Hóa, Hòa Bình, Đắk Lắk, Kon Tum, Gia Lai, Tây Ninh, năm 2024.

Điều 3. Giao Cục Di sản văn hóa báo cáo đánh giá việc tổ chức, thực hiện nhiệm vụ mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch để phát triển cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng năm 2024 và nghiên cứu hoàn thiện mô hình (nếu có) làm cơ sở triển khai những năm tiếp theo.

Điều 4. Kinh phí xây dựng và tổ chức thực hiện Dự án từ ngân sách Trung ương của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cấp cho Cục Di sản văn hóa năm 2023 chuyển sang năm 2024 thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2025.

Điều 5. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

Điều 6. Chánh Văn phòng Bộ, Vụ trưởng Vụ Kế hoạch, Tài chính, Cục trưởng Cục Di sản văn hóa, Thủ trưởng các cơ quan, đơn vị, địa phương có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Như Điều 6;
- Bộ trưởng (*để báo cáo*);
- Các Thứ trưởng;
- UBND các tỉnh: Thanh Hóa, Hòa Bình, Đắk Lắk, Kon Tum, Gia Lai, Tây Ninh (*để biết*);
- Sở VH-TT-DL các tỉnh: Thanh Hóa, Hòa Bình, Đắk Lắk, Kon Tum, Gia Lai, Tây Ninh (*để phối hợp*);
- UBND và P.VH-TT: Huyện Thường Xuân và huyện Như Xuân (tỉnh Thanh Hóa), huyện Cao Phong và huyện Lạc Sơn (tỉnh Hòa Bình), thành phố Buôn Ma Thuột (tỉnh Đắk Lắk), huyện Đắk Tô (tỉnh Kon Tum), huyện Ia Grai (tỉnh Gia Lai), huyện Tân Biên, huyện Tân Châu, huyện Châu Thành, huyện Hòa Thành và thành phố Tây Ninh (tỉnh Tây Ninh) (*để phối hợp*);
- Lưu: VT, DSVH, HTP.50.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Hoàng Đạo Cường

DỰ ÁN

Mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch để phát triển cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng

(Kèm theo Quyết định số /QĐ-BVHTTDL ngày tháng năm 2024 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch)

I. SỰ CẦN THIẾT VÀ CĂN CỨ XÂY DỰNG DỰ ÁN

1. Sự cần thiết

Thực hiện Quyết định số 1719/QĐ-TTg ngày 14 tháng 10 năm 2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025;

Thực hiện Kế hoạch của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025;

Trên cơ sở việc sử dụng các di sản văn hoá phi vật thể có tính chất tương đồng của các dân tộc thiểu số, là các di sản có khả năng bảo vệ và phát huy bền vững trong cộng đồng, tạo thành các điểm đến trong hành trình du lịch di sản, ở quy mô vùng, miền hoặc quy mô liên tỉnh, liên vùng, việc xây dựng mô hình kết nối các di sản tương đồng để tạo hành trình du lịch hướng tới phát triển các dân tộc thiểu số là cần thiết trong bối cảnh:

- Khu vực miền núi và vùng sâu vùng xa, nơi người dân tộc thiểu số cư trú, vẫn còn trong tình trạng kém phát triển mặc dù kinh tế của Việt Nam vẫn trên đà tăng trưởng. Do đó mà cần phải phát triển làng bản theo cách tự lực để giảm thiểu sự phụ thuộc vào các dự án hỗ trợ cộng đồng;

- Cộng đồng muốn đẩy mạnh việc tạo thu nhập của đồng bào dân tộc sử dụng sản phẩm thủ công truyền thống của họ, nên mô hình này không chỉ mang lại sự tăng trưởng về kinh tế cho địa phương mà còn thay đổi trong việc nâng cao tự hào về giá trị bản sắc tộc người và tự tin với các cộng đồng có di sản tương đồng;

Dự án này sẽ trở thành một động lực cho các công chức, viên chức, cán bộ quản lý văn hoá và cộng đồng cư dân địa phương phát triển du lịch tự lực (du lịch dựa vào cộng đồng) thông qua sử dụng các tài nguyên địa phương dồi dào là các di sản văn hoá phi vật thể đặc sắc cùng với như truyền thống và bản sắc văn hoá giàu có.

Các khu vực miền núi, vùng sâu vùng xa cần được chú ý nhiều hơn như những địa điểm du lịch mới, cùng với các sáng tạo văn hoá địa phương, dự án này được coi là một biện pháp phát triển bền vững bằng cách đảm bảo cả việc

bảo tồn tài nguyên văn hóa địa phương, di sản văn hóa phi vật thể của cộng đồng và cải thiện sinh kế của cộng đồng từ thúc đẩy phát triển du lịch.

2. Căn cứ

2.1. Căn cứ pháp lý

Công ước 2003 về bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể của UNESCO;

Luật Di sản văn hóa năm 2001 và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa năm 2009;

Nghị định số 01/2023/NĐ-CP ngày 16 tháng 01 năm 2023 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;

Thông tư số 55/2023/TT-BTC ngày 15 tháng 8 năm 2023 của Bộ trưởng Bộ Tài chính Quy định quản lý và sử dụng kinh phí sự nghiệp thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia Phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025;

Quyết định số 1608/QĐ-BVHTTDL ngày 19 tháng 4 năm 2024 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành Kế hoạch công tác năm 2024 của Cục Di sản văn hóa;

Quyết định số 18/QĐ-BVHTTDL ngày 06 tháng 01 năm 2022 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc Ban hành Kế hoạch của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030, giai đoạn I: từ năm 2021 đến năm 2025;

Quyết định số 887/QĐ-BVHTTDL ngày 07 tháng 04 năm 2023 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc giao nhiệm vụ triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số năm 2023 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;

Quyết định số 3885/QĐ-BVHTTDL ngày 30 tháng 12 năm 2022 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc giao dự toán kinh phí từ ngân sách trung ương năm 2023 thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2025 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;

Hướng dẫn số 1684/HD-BVHTTDL ngày 28/4/2023 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc Hướng dẫn thực hiện Dự án “Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch” thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030;

Quyết định số 1592/QĐ-BVHTTDL ngày 12 tháng 6 năm 2024 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc phê duyệt kéo dài thời gian thực hiện nhiệm vụ thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi năm 2023 của Cục Di sản văn hóa;

Quyết định số 1606/QĐ-BVHTTDL ngày 13 tháng 6 năm 2024 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc giao nhiệm vụ xây dựng và tổ chức thực hiện Dự án Mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch để phát triển cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng.

2.2. Căn cứ thực tiễn

Di sản văn hóa phi vật thể của các cộng đồng dân tộc thiểu số của Việt Nam mặc dù nhận được sự quan tâm để bảo vệ, thông qua việc kiểm kê, xây dựng hồ sơ để đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, song chưa thực sự phát huy để có thể trở thành tiềm lực văn hóa phục vụ cho chính cộng đồng.

Di sản Lễ hội Dâng trâu tế Trời của dân tộc Thái, Mo của dân tộc Mường, Không gian văn hóa công chiêng Tây Nguyên, Nghệ thuật chế tác và tập quán sử dụng nhạc cụ tre nứa của dân tộc Xơ đăng và dân tộc Jrai, Lễ hội Chol Chnam Thmay của dân tộc Khmer là những di sản văn hóa phi vật thể tiêu biểu, phân bố ở một số địa bàn có cộng đồng các dân tộc liên quan sinh sống. Những di sản này đều đối diện với nguy cơ mai một do ngày càng ít người truyền nghề và người theo học và sử dụng, không cạnh tranh được với các sản phẩm tiện dụng, hiện đại, sự thu hẹp của môi trường diễn xướng, vùng nguyên liệu, không gian thực hành...

Cộng đồng các dân tộc thiểu số là chủ thể văn hóa các di sản này cũng là nhóm yếu thế, ít có cơ hội được tham gia các sự kiện giao lưu để quảng bá sản phẩm ra bên ngoài, nhất là với loại hình di sản mang tính đặc thù nghi lễ, tập tục. Khách du lịch vì thế cũng khó tiếp cận với các di sản này và cũng không có cơ hội để sử dụng các dịch vụ liên quan tới di sản.

Vì thế, việc xây dựng các điểm có cộng đồng thực hành di sản thành những điểm đến du lịch để kết nối tạo hành trình du lịch di sản là hết sức cần thiết. Cùng với đó, việc xây dựng các mối liên hệ giữa những cộng đồng có di sản tương đồng để chia sẻ kinh nghiệm, kiến thức, kỹ năng, bí quyết tạo sự hỗ trợ, thúc đẩy lẫn nhau trong thực hành và trao truyền di sản là hoạt động cần thiết trong bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa của cộng đồng.

Dự án lựa chọn các điểm có di sản tương đồng của các dân tộc thiểu số, cụ thể là: Lễ hội Dâng trâu tế Trời của người Thái ở huyện Thường Xuân và huyện Như Xuân, tỉnh Thanh Hóa; Mo của dân tộc Mường ở huyện Lạc Sơn và huyện Cao Phong, tỉnh Hòa Bình; Không gian văn hóa công chiêng Tây Nguyên tại Buôn Ju, buôn Kmrong Prông A, buôn Kmrong Prông B và buôn Ko Tam, xã Ea Tu, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk; Nghệ thuật chế tác và tập quán sử dụng nhạc cụ tre nứa người Xơ đăng và người Jrai ở Kon Tum và Gia Lai; Lễ hội Chol Chnam Thmay của dân tộc Khmer ở các huyện Tân Biên và huyện Tân Châu; các huyện Châu Thành, Hoà Thành và TP. Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh, do địa bàn phân bố di sản, địa bàn mà cộng đồng chủ thể nắm giữ di sản có khả năng/tiềm năng thực hiện, triển khai và áp dụng mô hình với căn cứ thực tiễn nêu trên.

II. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU CỦA DỰ ÁN

1. Nhiệm vụ

- Thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch tại địa phương;

- Phát huy hiệu quả nguồn lực đầu tư của nhà nước, xã hội và cộng đồng trong công tác bảo vệ và phát huy các giá trị di sản văn hóa của đồng bào các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng;

2. Mục đích

- Nâng cao các giá trị của các tài nguyên địa phương cũng như tăng cường sự hiểu biết của người dân và bảo tồn các nguồn lực địa phương thông qua việc thúc đẩy phát triển du lịch, bằng cách sử dụng di sản văn hóa phi vật thể và đời sống văn hóa truyền thống của các dân tộc thiểu số được lựa chọn.

- Đề xuất mô hình bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể các dân tộc thiểu số gắn với du lịch hướng tới sự phát triển bao trùm.

3. Yêu cầu

- Tổ chức xây dựng mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch để phát triển một cách đồng đều cộng đồng các dân tộc thiểu số nhằm đảm bảo thiết thực, hiệu quả, phù hợp với điều kiện kinh tế và phong tục, tập quán của cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng;

- Nâng cao năng lực cho chính quyền và cộng đồng địa phương trong việc sử dụng, vận hành mô hình kết nối di sản tương đồng để bảo vệ, phát huy giá trị di sản của cộng đồng gắn với phát triển du lịch di sản;

- Tạo sự kết nối bền vững, thúc đẩy tương tác và hỗ trợ giữa các cộng đồng dân tộc thiểu số có di sản văn hóa phi vật thể tương đồng;

- Kế hoạch được triển khai đảm bảo đúng tiến độ, tiết kiệm, mang lại hiệu quả thiết thực cho cộng đồng và di sản của cộng đồng.

4. Đối tượng hưởng lợi

- Thành viên các cộng đồng - đặc biệt là các cộng đồng yếu thế - sống tại các địa phương nắm giữ các di sản văn hóa, hoặc có những gắn bó xã hội và lịch sử với các di sản;

- Những người thực hành sáng tạo tương tác với di sản: các nhà quản lý, nhà nghiên cứu, lưu trữ viên, nghệ sĩ, học sinh, sinh viên;

- Các tổ chức hoạt động trong ngành di sản, trong đó có các tổ chức du lịch văn hóa;

- Các nhà hoạt động chính sách, bộ máy quản lý hành chính cấp quốc gia và địa phương.

II. NỘI DUNG THỰC HIỆN

1. Xây dựng mô hình kết nối di sản văn hóa phi vật thể “Lễ hội Dân trâu tể Trời của người Thái” trong hành trình du lịch di sản Thường Xuân - Như Xuân

- Đơn vị chủ trì: Cục Di sản văn hóa.

- Đơn vị phối hợp: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Thanh Hóa, Ủy ban nhân dân các huyện Thường Xuân và huyện Như Xuân (tỉnh Thanh Hóa).

- Thời gian: Quý III - Quý IV năm 2024

- Địa điểm triển khai: Huyện Thường Xuân, huyện Như Xuân, tỉnh Thanh Hóa.

- Thành phần tham gia: 04 nghệ nhân, 60 người thực hành thuộc cộng đồng chủ thể di sản văn hóa phi vật thể “Lễ hội Dâng trâu tế Trời của người Thái” tại hai huyện: Thường Xuân và Như Xuân, tỉnh Thanh Hóa (02 nghệ nhân và 30 người thực hành/huyện); lãnh đạo xã, cán bộ văn hóa xã, cán bộ phòng Văn hóa của huyện có liên quan.

2. Xây dựng mô hình kết nối di sản văn hóa phi vật thể “Mo của người Mường” trong hành trình du lịch di sản Lạc Sơn - Cao Phong

- Đơn vị chủ trì: Cục Di sản văn hóa.

- Đơn vị phối hợp: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Hòa Bình, Ủy ban nhân dân huyện Lạc Sơn (tỉnh Hòa Bình), Ủy ban nhân dân huyện Cao Phong (tỉnh Hòa Bình).

- Thời gian: Quý III - Quý IV năm 2024

- Địa điểm triển khai: Huyện Lạc Sơn, huyện Cao Phong, tỉnh Hòa Bình.

- Thành phần tham gia: 04 nghệ nhân, 60 người thực hành thuộc cộng đồng chủ thể di sản văn hóa phi vật thể “Mo của người Mường” tại hai huyện Cao Phong và Lạc Sơn, tỉnh Hòa Bình (02 nghệ nhân và 30 người thực hành/huyện), lãnh đạo xã, cán bộ văn hóa xã, cán bộ phòng Văn hóa của huyện có liên quan.

3. Xây dựng mô hình kết nối di sản văn hóa phi vật thể “Không gian văn hóa công nghệ Tây Nguyên” trong hành trình du lịch di sản Buôn Ma Thuột

- Đơn vị chủ trì: Cục Di sản văn hóa.

- Đơn vị phối hợp: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Đắk Lắk, Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Mê Thuột (tỉnh Đắk Lắk).

- Thời gian: Quý III - Quý IV năm 2024

- Địa điểm triển khai: tại Buôn Ju, buôn Kmrong Prông A, buôn Kmrong Prông B và buôn Ko Tam, xã Ea Tu, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk

- Thành phần tham gia: 04 nghệ nhân, 60 người thực hành thuộc cộng đồng chủ thể di sản văn hóa phi vật thể “Không gian văn hóa công nghệ Tây Nguyên” tại Buôn Ju, buôn Kmrong Prông A, buôn Kmrong Prông B và buôn Ko Tam, xã Ea Tu, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk (01 nghệ nhân và 15 người thực hành/buôn) lãnh đạo xã, cán bộ văn hóa xã, cán bộ phòng Văn hóa của huyện có liên quan.

4. Xây dựng mô hình kết nối di sản văn hóa phi vật thể “Nghệ thuật chế tác và tập quán sử dụng nhạc cụ tre nửa người Xơ đăng và người Jrai” trong hành trình du lịch di sản Kon Tum - Gia Lai

- Đơn vị chủ trì: Cục Di sản văn hóa.

- Đơn vị phối hợp: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Kon Tum, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Gia Lai, Ủy ban nhân dân huyện Đăk Tô, (tỉnh Kon Tum), Ủy ban nhân dân huyện Ia Grai (tỉnh Gia Lai).

- Thời gian: Quý III - Quý IV năm 2024

- Địa điểm triển khai: tại huyện Đăk Tô, tỉnh Kon Tum và huyện Ia Grai tỉnh Gia Lai.

- Thành phần tham gia: 04 nghệ nhân, 60 người thực hành thuộc cộng đồng chủ thể di sản văn hóa phi vật thể “Nghệ thuật chế tác và tập quán sử dụng nhạc cụ tre nửa người Xơ đăng và Jrai” tại huyện Đăk Tô (tỉnh Kon Tum), huyện Ia Grai (tỉnh Gia Lai) (02 nghệ nhân và 30 người thực hành/tỉnh), lãnh đạo xã, cán bộ văn hóa xã, cán bộ phòng Văn hóa của huyện có liên quan.

5. Xây dựng mô hình kết nối di sản văn hóa phi vật thể “Lễ hội Chol Chnam Thmay của người Khmer” trong hành trình du lịch di sản Tân Biên - Tân Châu

- Đơn vị chủ trì: Cục Di sản văn hóa.

- Đơn vị phối hợp: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Tây Ninh, Ủy ban nhân dân huyện Tân Biên (tỉnh Tây Ninh), Ủy ban nhân dân huyện Tân Châu (tỉnh Tây Ninh).

- Thời gian: Quý III - Quý IV năm 2024

- Địa điểm triển khai: tại hai huyện Tân Biên và huyện Tân Châu, tỉnh Tây Ninh.

- Thành phần tham gia: 04 nghệ nhân, 60 người thực hành thuộc cộng đồng chủ thể di sản văn hóa phi vật thể “Lễ hội Chol Chnam Thmay của người Khmer” tại huyện Tân Biên và Tân Châu, tỉnh Tây Ninh (02 nghệ nhân và 30 người thực hành/huyện), lãnh đạo xã, cán bộ văn hóa xã, cán bộ phòng Văn hóa của huyện có liên quan.

6. Xây dựng mô hình kết nối di sản văn hóa phi vật thể “Lễ hội Chol Chnam Thmay của người Khmer” trong hành trình du lịch di sản Châu Thành - Hòa Thành - TP. Tây Ninh

- Đơn vị chủ trì: Cục Di sản văn hóa.

- Đơn vị phối hợp: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Tây Ninh, Ủy ban nhân dân huyện Châu Thành (tỉnh Tây Ninh), Ủy ban nhân dân huyện Hòa Thành (tỉnh Tây Ninh), Ủy ban nhân dân TP. Tây Ninh (tỉnh Tây Ninh).

- Thời gian: Quý III - Quý IV năm 2024

- Địa điểm triển khai: tại các huyện Châu Thành, Hòa Thành và thành phố Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh.

- Thành phần tham gia: 04 nghệ nhân, 60 người thực hành thuộc cộng đồng chủ thể di sản văn hóa phi vật thể “Lễ hội Chol Chnam Thmay của người Khmer” tại các huyện Châu Thành, Hòa Thành và thành phố Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh, lãnh đạo xã, cán bộ văn hóa xã, cán bộ phòng Văn hóa của huyện có liên quan.

III. NHIỆM VỤ TRIỂN KHAI

1. Nghiên cứu:

1.1. Thuê chuyên gia nghiên cứu, chuyên gia tư vấn, hỗ trợ nghiên cứu xây dựng mô hình. Đánh giá tiềm năng của di sản với tư cách sản phẩm văn hoá và khả năng phát huy của di sản với tư cách sản phẩm du lịch;

1.2. Xác định các điểm di sản có thể kết nối, các cộng đồng có khả năng tự khai thác di sản để phát triển du lịch, các địa bàn đáp ứng/có khả năng đáp ứng yêu cầu về cơ sở vật chất, hạ tầng phục vụ du lịch.

1.3. Thuê/mua vật tư, nguyên vật liệu, dụng cụ, tài liệu, tư liệu, số liệu, sách, báo, tạp chí tham khảo, thiết kế, phần mềm, công nghệ phục vụ xây dựng mô hình;

2. Xây dựng mô hình

2.1. Tập huấn nâng cao năng lực tổ chức, quản lý và thực hành của cộng đồng và chính quyền địa phương trong việc bảo vệ, phát huy giá trị di sản gắn với phát triển du lịch bền vững và phối hợp thực hiện tạo điểm trong chuỗi liên kết, hướng tới xây dựng và hoạt động trong mạng lưới di sản tương đồng; tập huấn về phương pháp, kỹ năng xây dựng và nhân rộng các mô hình;

2.2. Tổ chức truyền dạy trong cộng đồng để hướng tới xây dựng các tour du lịch mang tính trải nghiệm thực tế: (1) “Trải nghiệm Lễ hội Dâng trâu tế Trời”; (2) “Tinh thiêng Mo Mường”; (3) “Không gian văn hóa công chiêng Tây Nguyên”; (4) “Nhạc cụ tre nứa Xơ đăng và Jrai - Hợp âm núi rừng”; (5) và (6) “Trải nghiệm Lễ hội Chol Chnam Thmay - Tết cổ truyền của người Chăm”.

2.3. Lồng ghép các câu chuyện văn hóa tương đồng để xây dựng nội dung diễn giải, trưng bày, trình diễn, quảng bá di sản kết nối trong và ngoài cộng đồng bằng nhiều hình thức;

2.4. Tạo điểm giao lưu trình diễn, thực hành di sản tương đồng giữa các cộng đồng chủ thể di sản văn hóa phi vật thể trong hành trình kết nối du lịch di sản các tỉnh/thành phố;

2.5. Sản xuất phim về quá trình xây dựng các mô hình, phục vụ công tác bảo tồn và tuyên truyền, quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số; Thông tin, tuyên truyền rộng rãi các mô hình và ứng dụng công nghệ trong xây dựng, thực hiện các mô hình;

3. Đánh giá tác động của dự án

3.1. Tác động dài hạn: Đóng góp vào sự phát triển đồng đều và bền vững trong lĩnh vực bảo vệ, phát huy di sản văn hóa đồng bào dân tộc thiểu số.

3.2. Kết quả trung kỳ:

- Di sản văn hóa cộng đồng được quảng bá và giá trị của những di sản này được ghi nhận; các cộng đồng cải thiện được sinh kế thông qua việc trực tiếp tham gia vào các hoạt động bảo vệ và chia sẻ các giá trị di sản văn hóa của họ;

- Các di sản văn hóa được tiếp cận rộng rãi hơn, và được tiếp nối sáng tạo qua việc trưng bày và diễn giải, nâng cao năng lực, và giáo dục đào tạo (trong đó có việc dạy và truyền nghề).

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phân công nhiệm vụ

1.1. Cục Di sản văn hóa: Chủ trì xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch; phối hợp với Vụ Kế hoạch, Tài chính và các đơn vị liên quan lập dự toán kinh phí, thanh quyết toán theo quy định đảm bảo chất lượng, tiến độ theo kế hoạch.

1.2. Vụ Kế hoạch, Tài chính: Phối hợp, hướng dẫn Cục Di sản văn hóa triển khai kế hoạch theo chức năng, nhiệm vụ và hướng dẫn công tác tài chính theo quy định.

1.3. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch các tỉnh: Thanh Hóa, Hòa Bình, Gia Lai, Kon Tum, Đắk Lắk, Tây Ninh; Ủy ban nhân dân các huyện/thành phố: Thường Xuân và Như Xuân (tỉnh Thanh Hóa), Lạc Sơn và Cao Phong (tỉnh Hòa Bình), thành phố Buôn Ma Thuột (tỉnh Đắk Lắk), huyện Đắk Tô (tỉnh Kon Tum) và huyện Ia Grai (tỉnh Gia Lai), các huyện Tân Biên, Tân Châu, Châu Thành, Hòa Thành và thành phố Tây Ninh (tỉnh Tây Ninh) phối hợp thực hiện một số nội dung sau:

- Lựa chọn địa điểm tổ chức xây dựng mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch để phát triển cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng; Cử thành viên tham gia Ban Tổ chức xây dựng các mô hình; Tổng hợp, lập danh sách học viên tham gia xây dựng mô hình;

- Nghiên cứu đề xuất các hoạt động mang tính kết nối gắn với các hành trình du lịch để phát triển cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng;

- Tuyên truyền, hướng dẫn cộng đồng nhân rộng mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch để phát triển mang tính bao trùm cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng.

2. Kinh phí thực hiện

Kinh phí xây dựng và tổ chức thực hiện Dự án từ ngân sách Trung ương của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cấp cho Cục Di sản văn hóa năm 2023 chuyển sang năm 2024 thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2025.

3. Lộ trình triển khai

3.1. Quý II-III năm 2024:

- Thành lập Ban soạn thảo Dự án
- Xây dựng nội dung Dự án
- Quyết định giao nhiệm vụ xây dựng và phê duyệt Dự án

3.2. Quý III-IV năm 2024:

- Xây dựng 02 mô hình tại 4 điểm: Như Xuân và Thường Xuân (tỉnh Thanh Hóa); Lạc Sơn và Cao Phong (tỉnh Hòa Bình)
- Tổ chức lớp tập huấn
- Photovoice và thu thập thông tin, dữ liệu

- Xây dựng nội dung diễn giải và trưng bày
- Tổ chức truyền dạy trong cộng đồng và đề xuất tour du lịch
- Hoàn thiện mô hình

3.3. Quý III-IV năm 2024:

- Xây dựng 02 mô hình tại 6 điểm: Buôn Ju, buôn Kmrong Prông A, buôn Kmrong Prông B và buôn Ko Tam, xã Ea Tu, TP. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk; huyện Đắk Tô, Kon Tum và huyện Ia Grai, tỉnh Gia Lai

- Tổ chức lớp tập huấn
- Photovoice và thu thập thông tin, dữ liệu
- Xây dựng nội dung diễn giải và trưng bày
- Tổ chức truyền dạy trong cộng đồng và đề xuất tour du lịch
- Hoàn thiện mô hình

3.4. Quý III-IV năm 2024:

- Xây dựng 02 mô hình tại 5 điểm: Tân Biên, Tân Châu, Châu Thành, Hòa Thành, TP. Tây Ninh (tỉnh Tây Ninh)

- Tổ chức lớp tập huấn
- Photovoice và thu thập thông tin, dữ liệu
- Xây dựng nội dung diễn giải và trưng bày
- Tổ chức truyền dạy trong cộng đồng và đề xuất tour du lịch
- Hoàn thiện mô hình

3.5. Quý IV năm 2024:

- Báo cáo đánh giá dự án.

Dự án Mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch để phát triển cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch xây dựng và tổ chức thực hiện. Đề nghị các cơ quan, đơn vị, địa phương liên quan chủ động phối hợp với Cục Di sản văn hóa tổ chức thực hiện nội dung các nhiệm vụ đảm bảo tiến độ, hiệu quả.

* **Lưu ý:** Trong quá trình triển khai thực hiện, đảm bảo tuân thủ nghiêm các quy định về phòng, chống dịch bệnh cũng như hướng dẫn của các cấp có thẩm quyền. Trong quá trình thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc, các đơn vị báo cáo Lãnh đạo Bộ để kịp thời xem xét, quyết định./.